

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisli se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenovca ulica 2. — Tel. 1.0.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NEMCI IN VOLITVE

Nemci se bodo polnoštevilno udeležili volitev ter bodo kandidirali na državni listi ministrskega predsednika Živkovića

Novi Sad, 19. oktobra. Glasilo nemške narodne manjšine v Jugoslaviji »Deutsches Volksblatt« poroča: Po pogajanjih ki jih je vodil dr. Stefan Kraft z nosilcem državne kandidatne liste ministrskega predsednika Petrom Živkovićem, lahko objavimo, da bo dr. Kraft s svojimi političnimi prijatelji dr. Moserjem, dr. Grasiom, dr. Neunerjem in drugimi kandidiral v šestih ali sedmih okrajih v Bački in Banatu na državni listi ministrskega predsednika Petra Živkovića. Zaenkrat so določene kandidature v naslednjih srezih: Kuća. Odžaci. Bačka Palanka. Veliki Bečkerek. Jaša Tomić in Vršac. Določitev sreskih kandidatov se bo izvršila na sestanku zaupnikov, sklicanem v ta namen.

V zvezi s to objavo objavlja »Deutsches Volksblatt« vvodnik pod naslovom »Na volišče!«, v katerem pravi med drugim:

Prepričani smo, da bodo nemški volilci izvršili svojo dolžnost ter da bodo oddali svoje glasove kandidatom, od katerih pričakujejo, da bodo verno zastopali njihove koristi v narodnem predstavnstvu. Javno glasovanje bo dalo nemškim volilcem možnost, da odkritosrčno izpričajo svoje prepričanje in pred vsem svetom manifestirajo svojo voljo, da hočejo živeti v tej državi v slogi z večinskim narodom.

Pa tudi v srezih, kjer ne bodo postavljene nemške kandidature, se bodo nemški volilci odzvali intencijam Nj. V. kralja in kr. vlade in polnoštevilno šli na volišče. Na dan volitev ne sme noben nemški volilec ostati doma temveč naj vsakdo odda svoj glas kandidatu, o katerem misli, da bo njegovo delovanje koristilo pri obnovi države in harmoničnemu sožitju vseh stanov

in slojev v blagor skupnosti.

Nemško prebivalstvo gre z zaupanjem na volitve. Pripravljeno je prispevati svoj delež k pomirjenju ter politični in gospodarski okrepitvi države, ki naj zavzame v društvu evropskih držav ono mesto, ki ji pripada po sposobnosti in pridnosti njene prebivalstva in po skrbnosti njenih voditeljev. Nemško prebivalstvo bo šlo v volitve s tem večjim veseljem, ker se je moglo iz dosedanjega postopanja vlade napraviti nemški narodni manjšini prepričati, da hočejo merodajni krogi manjšinski problem rešiti tako, da bo lahko rešitev zadovoljevala obe strani. Ustanovitev zasebnega nemškega učiteljskega je prvi dokaz na tej poti. Nemški volilci morajo zato na dan volitev do zadnjega moža izpolniti svojo dolžnost.

Francija in Amerika

Znižanje mednarodnih dolgov in vojnih izdatkov edino sredstvo za ublažitev svetovne gospodarske krize

Pariz, 19. oktobra. Odhod ministrskega predsednika Lavalja v Ameriko, kjer se bo sestel s predsednikom ameriških Zedinjenih držav, je zatemnil in potisnil v ozadje vse druge mednarodne dogodke. Ves svetovni tisk se bavi z vsebino razgovorov, ki se bodo vršili pri tej priliki in ki jim pri pisujejo največjo važnost v dobi iskanja izhoda iz vedno hušje gospodarske krize. Kljub temu celotna temelje ameriškega dolarja. Veliko pozornost je v zvezi s tem vzbudil članek znanega francoskega novinarja Julesa Sauerweina v pariškem »Matin«, v katerem pravi med drugim:

Sestanek dveh vodilnih državnikov pred nastopajočo zimo, na katero gledajo vsi narodi s skrbjo, je vsekakor važen in skoraj senzacionalen dogodek. Ako bosta ta dva državnik našla skupno osnovo, potem je naglo izboljšanje svetovnega položaja verjetno, ako pa ne bosta našla nikakega sporazuma, bo pomenilo to še večje poslabšanje sedanjega položaja. Zato zasluži ta sestanek vso pozornost. Iz poročil, ki prihajajo iz Amerike, pa je razvidno, da vlada v Ameriki nekak negotovost. Treba je namreč vpoštovati gotove probleme. Predsednik Hoover je izgubil velik del svojih volilcev, zaradi česar je previden in si skuša zopet pridobiti popularnost. Zato je verjetno, da daje v dnu svoje duše prednost sklepom in ukrepom, ki so popularni. To je dokazal že takrat, ko je kar čez noč prišel s svojim motorjem. Ne bilo bi čudno, če bi sedaj iz Bele hiše proglašil nov evanđeljski razorožitev in reparacij. To da izjavil je, da Lavalja ne misli postaviti pred izvršeno dejstvo, marveč hoče predložiti te predloge in čuti mnenje svojega francoskega tovariša.

šem uporu mornarjev. Toda Laval je mož dela in energije, ki ve, da je treba denar koristno uporabljati in da je nespametno izkoriščati moč denarja napram prijateljem in sovražnikom. Laval potuje v Ameriko s konstruktivnim programom. Jasnino in logično bo pojasnil mnenje in stališče svoje države.

Kar se tiče mednarodnih dolgov, bo najbrže povedal Hoover, da so žrtve potrebne, da pa tega ni ravno treba doseči v obliki moratorija. Moratorij ima dvoje slabih strani. Prva je v tem, da dolgov narasča, druga pa, da si narodi, ki se tega zavajo, prizadevajo za vsako ceno ohraniti svojo plačilno zmožnost. Mnogo bolje je odkrito priznati, da se ti dolgov ne morejo v celoti plačati, in doprinesiti žrtve v obliki znižanja. To znižanje bi lahko šlo do 50 odstotkov. Zedinjene države bi izgubile okrog 200 milijonov dolarjev na leto, Francija pa bi lahko pristala na važne koncesije glede razorožitve. Znižanje vojnih izdatkov za 25 odstotkov bi pomenilo za Ameriko prihranek približno 200 milijonov dolarjev, torej prav toliko, kolikor bi izgubila pri dolgovih. Francija bi prav rada doprinesla to žrtve, če bi Zedinjene države pomnožile in ojačile sredstva za preprečevanje vojne z enostavno in naravno obveznostjo, da v nobeni obliki ne bodo pogajale državi, ki bi kršila Kelloggov pakt in bi jo Društvo narodov v sporazumu z Zedinjenimi državami proglašilo za napadalno, ter da bo Amerika sodelovala pri gospodarskem bojkotu take države. Znižanje mednarodnih dolgov za polovico ter znižanje vojnih izdatkov na kopnem, na vodi in v zraku je edino sredstvo, ki more resnično pomagati vsemu svetu iz sedanje gospodarske krize.

Na tej osnovi bo razpravljaj Laval s Hooverom. Vse drugo, kar se v zvezi s tem govori in piše, je plod fantazije.

Pariz, 19. oktobra. Najbolj zaposleni človek na parniku »Ille de France«, s katerim potuje ministrski predsednik Laval, je radiotelegrafist. Neprestano prihajajo za Lavala brzojavke iz vseh delov sveta, v katerih mu žele pri njegovih razgovorih s Hooverom čim več uspeha. Med drugimi mu je brzojavil tudi Briand iz Zeneve. Predsednik zunanega odbora ameriškega senata Borah je pa prosil Lavala, naj mu omogoči zaupen razgovor.

Krvav pretep v Šiški

Snoči je bil pri pretepu v Šiški, ki ga je izzvala pijana družba, ubit delavec Ivan Garvas

Ljubljana, 19. oktobra.

Spodnja Šiška je bila večeraj tik pred mitnico prizorišče strahovitega pokolja. Ob 18.15 so prišli iz Weisove gostilne v Zgornji Šiški po Vodnikovih cestah v smeri proti Ljubljani hlapec Ivan Garvas, rojen leta 1905 v Pijavi gorici in zaposlen pri Viktorju Pečarju, Leopold Podobnik, hlapec pri prevozniku Rajku Turku, rojen 1906 na Vojskem in pristojen v Ljubljano, Alojzij Fink, delavec pri Heufflu na Viču, Anton Zupančič, žagar pri Pogačniku, ter Stanko Mohorič, hlapec pri Viktorju Pečarju. Vsi so bili precej nasekani.

Ko so prišli do mitnice, je vsa družba opazila ob levi strani v smeri proti Sent Vidu na pragu sedeče tri delavce, ki so tam mirno jedli slanino ter si privezovale dušo z moštom, ki so ga imeli v litarski steklenici. Eden izmed omenjenih družbe je tedaj zakričal: »Auf biks, barabe!«

Seveda delavci niso ostali mirni in eden izmed njih je izzvalc osorno zavrnil: »Barabe gredo po cesti, mi tukaj pa mirno sedimo.« To je še bolj razkačilo prvo družbo, ki je brezobzirno zahtevala, naj jim delavci dajo piti vina. Bilo je videti, da se bodo vsak hip spopadli. In res, po par trenutkih sta si bili že obe skupini v laheh.

Posledice so bile strašne. Ivan Garvas je dobil sunek z nožem v vrat, ki mu je prerazlil žilo odvodnico, kri je brizgnila naokrog in zgrudil se je nezavesten. Tudi Podobnik je dobil sunek z nožem v hrbet, ki pa je bil lažjega značaja. Videc kri, so vsi pretepači razbežali, mitničar Ivan Stritih, ki je bil priča strahovitega pretepa, je pa najprej pozval stranžika, takoj nato pa reševalno postajo. Z rešilnim avtom so prepeljali Garvasa in Podobnika v bolnico, toda Garvas je že med prevozom umrl.

Policija je kmalu nato aretirala več pretepačev iz prve skupine, za njim pa 38letnega delavca Dragotina Beleta, 25letnega Miroslava Čajhna, ob 1. ponoči pa je bil v baraki na stavbišči tovarne za porcelan aretiran tudi Ivan Novak. Vsi trije ter tudi zgoraj omenjeni pretepači so bili zaslanih in je policija na podlagi za-

slisanja več prič in pretepačev samih ugotovila, da sta glavna krivca Belé in Novak, zlasti pa zadnji. Novak je sunil Garvasa in Podobnika z nožem, zagovarja se pa, da se ničesar ne spominja in da je to najbrž izvršil v silobranu. To bo najbrž tudi res, kajti mitničar Stritih je izpovedal, da je videl, kako je Podobnik prvi spotaknil Novaka, da je tebebnil na tla, ko pa se je pobral, je z nožem, s katerim je rezal slanino, dvakrat ali trikrat zamahnil proti nasprotnikom. Policija zasliševanje nadaljuje in bo najbrž razen Novaka in Beleta vse druge izpustila. Zaenkrat ostane v zaporu tudi Podobnik, ki so ga iz bolnice prepeljali na policijo, ker je njegova rana neznatna.

Z nožem v trebuh
Davi so prepeljali v bolnico težko poškodovanega Petra Legata, ki ga je večeraj neki Anton Bulovec, posestnikov sin iz Doslavč z nožem med preprirom sunil v trebuh in ga nevarno ranil. Legatovo stanje je brezupno.

Enoletni otrok pol octovo kisline
Večeraj so v bolnico pripeljali enoletno Vidko Berlecovo, hčerko kajzarja iz Srednje vasi, ki so ji večeraj domači menda namesto zdravila pomotoma dali piti octovo kisline, po drugi verziji ji je pa to nasvetoval neki znanec, češ, da bo otrok okrevval. Mala Vidka se v bolnici bori s smrtjo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2273.78 — 2250.62, Bruselj 786.49 — 788.85, Curih 1098.45 — 1101.75, London 213.53 — 221.01, Newyork 5591.01 — 5608.01, Pariz 220.65 — 221.31, Praga 165.86 — 166.36, Trst 287.42 — 293.42.

INOZEMSKA BORZE.
Curih, 19. oktobra. Beograd 9.05, Pariz 20.0875, London 19.75, Newyork 51.0, Bruselj 71.60, Milan 26.40, Madrid 45.75, Amsterdam 206.80, Berlin 118.50, Sofija 3.70, Praga 15.10, Varšava 57.—, Budimpešta 90.0250, Bukarešta 3.05.

Mongolski upor proti Kitajcem

Japonska letala obstreljevala kitajske čete — Vojška zarota v Tokiju — Uporaba Kelloggovega pakta

Peking, 19. okt. Preteklo sredo so mongolske tolpe napadle mesto Cangvu. Med kitajskim vojaštvom in mongolskimi tolparmi se je vnela srdita bitka, ki je trajala štiri ure in v kateri je padlo 200 Mongolov ter mnogo Kitajcev. Med bitko so se nad mestom nenadoma pojavili japonski letalci, ki so obmetavali kitajske čete z bombami. Na podlagi tega dejstva sklepajo, da podpirajo Japonci vstajško gibanje v Mongoliji. Zaradi napada je izjavil maršal Cingseulian, da je odredil generalu Cinghusenu, naj mu privedo Japonce, ki jih bodo izsledili med Mongoli, žive ali mrtve, ker hoče imeti dokaz, da so napad vzpizorili Japonci. Istočasno je ukazal, naj kitajske čete branijo vsako ped kitajske zemlje proti nadaljnemu prodiranju Japoncev.

London, 19. okt. Iz Kitajske in Japonske prihajajo poročila, iz katerih je razvidna resnost položaja. Trditve kitajske vlade, da so Japonci pričeli v Mongoliji uporni pokret proti kitajski suverenosti, dobiva novo hrano z vestjo, da je mnogo mongolskih čet prekoračilo mandžursko mejo. Hujskanje japonskih nacionalistov se vedno bolj širi. Napadi nacionalistične opozicije proti politiki ministrskega predsednika Sighare postajajo vedno bolj ljudi, vendar pa se zdi, da je japonska vojaška stranka vsaj v eni točki ugodila predlogom vlade. Vojni minister je namreč sporočil svojim ministrskim tovarišem, da bodo bomba letala odpopklicana z bojnega ozemlja in da bodo tamkaj ostala le opazovalna letala.

Tokio, 19. okt. Tu je bil nameravan vojaški prevrat, zaradi katerega je bilo aretiranih 9 mladih oficirjev. Baše so nameravali vreči sedanjo japonsko vlado, katere stališče v sporu s Kitajsko ne odговarja željam gotovih vojaških krogov, ter lo namodestiti z vojaško diktaturo. Listom je bila prepovedana objava podrobnosti o tej zaroti.

Zeneva, 19. okt. Po tajni seji novega odbora trinajstih članov sveta Društva narodov, v katerem je tudi ameriški delegat, je bil izdan v soboto zvečer naslednji komunikat:

Člani sveta Društva narodov so — razen zastopnikov obeh strank — nadaljevali proučevanje kitajsko-japonskega spora ter razpravljali o predlogih, ki se morejo predložiti obema strankama. V ostalem so člani sveta kot zastopniki signaturnih oblasti pariškega pakta priznali, da bi bilo potrebno, če bi njihove vlade opozorile vladi v Nankingu in Tokiju na upoštevanje obveznosti, ki izvirajo iz čl. 2 tega pakta. Ta člen se glasi: Visoko pogodbenne stranke so se dogovorile, da nočejo doseči ureditve vseh sporov katerekoli vrste ali izvora, ki bi mogli med njimi nastati, nikdar drugače, kakor z mirovnimi sredstvi.

Vlade signaturnih držav so snoči na podlagi tega sklepa odposlale tozadevne brzojavke v Tokio in Nanking. Ta akcija pomeni, da je stopil v uporabo Kelloggov pakt. Podvzeta je bila na željo ameriškega delegata, da se dokumentira, da ne igra v japonsko-kitajskem sporu vloge samo pakt Društva narodov, na katerega se sklicuje Kitajka, temveč tudi pariški pakt.

Tokio, 19. okt. List »Sa Asahi« objavlja razgovor z visokim uradnikom vojnega ministrstva, iz katerega je razvidno, da je japonska vlada trdno odločena izstopiti iz Društva narodov, če bi svet odločil v mandžurskem sporu neugodno zanjo. Ja-

ponska bi bila v tem primeru navezana sama nase ter bi morala ustvariti enotno na cionalno fronto, s katero naj bi si pomagala preko morebitne katastrofe. Ni izključeno, da bo Japonska na prihodnji razorožitveni konferenci povzročala težkoče če bo sklenil svet Društva narodov ukrepe proti njej.

Tokio, 18. okt. Vlada je poslala japonskemu zastopniku v Zenevo nova navodila v katerih izjavlja, da želi pred objavo svojega končnooveljavnega stališča k sklepu Društva narodov razjasnitev gotovih točk o zakonitosti tega sklepa in dejstva, da je Društvo narodov brez sklepa razpravljalo dalje o ostalih podlagah svojega postopanja. Vojni minister general Minami je poslal vladi spomenico, v kateri priporoča izstop Japonske iz Društva narodov.

Zeneva, 19. oktobra. P. Večeraj se je svet Društva narodov ponovno sestel k tajni seji. V tukajšnjih krogih splošno govore, da se razvijajo dogodki v svetu Društva narodov glede na kitajsko-japonski spor zelo počasi. Prevladuje mnenje, da svet ne bo pred sredo dokončaj svojega dela. Položaj se smatra v Zenevi za zelo resen.

Po vesteh iz Mukdena vršijo japonske čete vse priprave, da prezmijo v Mandžuriji. Vse kaže, da Japonci ne bodo zapustili okupiranih pokrajin. Vsi člani sveta DN priporočajo obema prizadetima vladama, naj se mirno poravnata. Ni izključeno, da bo proglašena finančni in gospodarski bojkot Japonske, če se ne bo pokorila ukrepom Društva narodov.

Poplave v drinski banovini

Reka Bosna prestopila bregove — Proga Doboj - Tuzla poškodovana Velika škoda v lozniškem srezu

Sarajevo, 19. oktobra. Zaradi deževja zadnjih dni so vse reke v Bosni tako narastle, da so ponekod prestopile bregove in poplavile cele pokrajine. Reka Bosna je porušila tudi železniško progo Doboj — Tuzla na več krajih. Železniška postaja v Dobouju je popolnoma poplavljena. Reka Bosna še neprestano narašča. Tudi postaja Vuknje je pod vodo. Telefonske zveze so večinoma prekinjene. Tudi na progi Gračanica — Garamovac je promet oviran in ga vzdržujejo s prestopanjem, ker je proga na več krajih tako izpodjedena, da vlaki ne morejo voziti. Po vsej Bosni je zavladal hud mraz. V gorskih krajih je zapadel sneg, ki leži ponekod že 70 cm visoko.

Loznica, 19. oktobra. V tukajšnjih

Kulturni boj v Španiji

Madrid, 19. oktobra. Komunistična stranka je večeraj izdala nov manifest, v katerem izjavlja, da priznava ustavnih določb in se tičeje verskih vprašanj. Obenem napovedujejo, da se bo proti izvajanju teh določb borila z vsemi sredstvi ter za vsako ceno preprečila njihovo izvedbo. V političnih krogih smatrajo to za nekako vojno napoved katoliške cerkve in duhovščine državi in izjavljajo, da bo republikanski režim znal braniti ugled in moč republike.

Minister pravde De los Rios je v razgovoru z novinarji izjavil, da bo državna oblast ostala v borbi proti cerkvi na lešalmi poti. Če pa b cerkev začel skrivaj covariti, bo nacopila država z vsemi sredstvi, da to rovarjenje zatre.

Listi poročajo, da so se začeli redovne sami izslejvati, iz česar se da sklepati, da cerkev za enkrat ne misli na borbo.

Protiverski izgredi se kljub temu širijo. Ne mine dan, da bi ne prišlo v raznih krajih do demonstracij proti samostanom in duhovščini. Državne oblasti zelo strogo nastopajo proti demonstrantom in so zastražile tudi vse cerkve in samostane, da onemogočijo ponovitve dogodkov v Saragosi, kjer so demonstranti samostan zažgali.

Povratek Dumesnila v Pariz

Pariz, 19. oktobra. AA. Večeraj ob 2.20 popoldne je prispel z letalom na letališče Le Bourget francoski letalski minister Dumesnil.

Potovanje Grandija v Berlin

Rim, 19. oktobra. AA. Zunanji minister Grandi bo prihodnje dni odpotoval v Nemčijo. V Berlinu bo 25. in 26. oktobra.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoat, suknje, obleko, pertlo i. dr.

A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Reforma koledarja

Zeneva, 19. oktobra. AA. Odbor, ki mu je Društvo narodov poverilo reformo koledarja, je sklenil odgoditi razpravo o tem vprašanju na nedolocen čas. Odbor je mnenja, da ne gre vzmimirati sedanje dobe, ki tava v velikih gospodarskih in socialnih krizah, še s sporom o kočljivem koledarskem vprašanju. Navzile temu pa je bil mnenja, da je treba cerkvenim oblastem priporočiti, naj bi odredile dneve velikonočnih in binkoštnih praznikov tako da bi bila Velika noč vedno v nedeljo, drugi soboti v aprilu. Binkošti pa sedem tednov kasneje. Tako bi imeli velikonočne praznike vedno med 9. in 15. aprilom.

Poklonili smo se njegovemu spomenu

Ganljiva spominska svečanost ob odkritju nagrobnega spomenika dr. Gregorju Zerjavu

Ljubljana, 19. oktobra.

Lahka meglena tanciča je bila večeraj dopoldne še na nebu, da je solnce le medlo posevalo na množice, ko so hitele k Sv. Križu. Nabiti avtobusi so trkali reko ljudstva in elegantni avtomobili so jo rezali, da se je množica stiskala na robu ceste ob porjavelih travnikih. In kakor bi bil v to reko vsul cvetja, je bil ta gosti rob poln krizantem, nagelinov in poslednjih vrtnic. Polna naročja so jih imele dame in s šopki v rokah so hiteli otroci z mamkami na pokopališče, da vidijo nekaj, kar si bodo zapomnili vse življenje. Rdeče solifolne strajce in dolga vrsta gasilcev iz Ljubljane, Šiške, Kašlja in Barja se gnete skozi množico za svojo, v zlatu se lesketajočo zastavo. Tih je vsa množica, a vendar ni žalostna, saj čuti, da ne gre za pogrebom, temveč k zahvalnemu praznovanju.

Vse črno je na pokopališču med belimi kamni in temnimi cipresami in vse je v rožah in cvetju. Ni praznik vseh svetnikov, temveč velik in lep praznik neumrljive ljubezni, spoštovanja, hvaležnosti in vere v vstajenje. V visoki vazji na grobnici žare rdeči nageljni med roženkavrom in rozmarinom, pod njo se pa pritiskajo hladne mramorne plošče velike rožne krizanteme, ki sta jih mami in očetju prinesla hčerka Nada in sin Borut, spremljana od sklonjenega strica Alfonza, srebrnolasega deda g. Lavrenčiča ter potrte tetke s soprogom g. Ing. Igom Pehanijem. Zastopnik kralja divizijski general g. Bogoljub Ilčič, zastopnik predsednika vlade vrhovni inspektor g. Radoslav Dunjič, zastopnik kraljeve vlade ministra gg. dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj, poslanik naše države v Pragi minister g. dr. Prvoslav Grisogono, ban g. dr. Drago Marušič s podbanom g. dr. Pirkmayerjem, bivši minister-poslanik Ivan Hribar, predsednik višjega deželnega sodišča g. dr. Rogina, direktor železnice g. dr. Borko, upravnik policije g. Keršovan, konzularni zbor s češkoslovaškim konzulom g. inž. Sevcikom na čelu, župan g. dr. Dinko Puc z večino občinskih svetnikov, poštupan spletki g. Stojanovič v imenu Zveze mest, župani gg. Ciril Pirč iz Kranja, Lončar iz Trzinca, Papis iz Logateca, Zakotnik iz Zgornje Šiške, podžupan dr. Lipold iz Maribora in dr. Kalan iz Celja, zastopnice ženskih organizacij, zastopniki Sokolstva in predstavnik vseh važnih korporacij in organizacij iz Ljubljane, pa tudi zastopniki smetov in delavcev z vseh strani banovine so zbrani okrog belozagrjenega visokega stebra.

Rahlo se zlivajo mehki akordi godbe Sokola I. s šelestenjem trakov na venci in mehko čuvstvo raznezi srca ob večno lepi žalostinki »Blagor mu«, ki so jo posebno čuvstveno zapeli pevci Hubadove župe. Samo še bel oblaček plavajo na sinjini visokega nebesa, ki se na njem izpreminja rdečesrebrni »Lojze« in obletava njivo miru v čast dr. Gregorja Zerjave.

Cvet naroda, rože v rokah in rože po vseh grobovih, vsa priroda pa v jesenskem zlatu — samo en ogromen venec okrog groba dr. Zerjave in njegove Milene.

Nežno in pristržno pričena minister dr. Kramer svoj govor. Vidi mu se na drhtečih rokah, kako težko se premaguje in kako stiska v prsih najgloblji bol. Nadležovski zadržuje solze in možato govori o svojem najboljšem prijatelju in o vsem, kar je storil dobrega in velikega. Tišina je ob grobu, da se čuje plapolanje malih lučk na stebrih grobnice. Beseda se, mu pretrga in v solnce se zablešči veličastni stebel s kamenitim plamenom proti nebu. Vse pobožno strmi v beli dr. Zerjavov obraz in čita njegove misli ter prisega njegovim idejam. Dr. Zerjavove oči pa zro tako zagonetno naokrog, kakor bi iskale tudi one, ki so ga kamenjali dan na dan, da bi jim odpustil in jih objel. A trdo in mrzlo je njegovo mramorno obličje. Zakaj muzlo ga boli. Vsi navzoči pa drhte v spoštovanju do njega, ker ga mora spoštovati vsak. Vsak, ki je človek in ve, da je dr. Zerjav žrtvoval zadnjo kapljico krvi za nas neozdravljivo bolan v popolni zavesti, da nikdar ne bo užival sadov svojega gigantskega truda. In zopet so mile oči mramornega obličja in v vse srce objemajoče njih pogled. Meglica solze zakriva veličastni spomenik in v srcih odmevajo tople besede poklonitve z Jadrana, ki jih govori prijatelj dr. Gregorja Zerjave, poslanik g. dr. Prvoslav Grisogono. Negibno stoji ves čas v spomin na veliko pokojnikovo delo zamaknjena množica častilcev in tišino prekinjajo le rezki in kratki vzkliki: »Slava!« po vsakem govoru. S poveljevanjem vajeno besedo se zahvaljuje starosta Jugoslovenske sokolske zveze dr. Gregorju Zerjavu za vso pomoč človekoljubni organizaciji, ki ji je vzor požrtvovalnosti. Globoko pretresajo možati stavki ministra g. Ivana Pucelja udeležence svečanosti, da se ne morejo zadržati glasnega pritjevanja. Logaški župan g. Papis je s preprostimi besedami izrazil najtoplejšo zahvalo našega kmeta največjemu njegovemu prijatelju in delavcu g. Ravnik z Jesenic je dr. Zerjave za najprisrčnejšo zahvalo proslavil kot najnesebičnejšega zaščitnika vseh bednih in zatiranih.

Venec za vncem so pokladali častilci na mramorne plošče. Minister dr. Kramer je kot predsednik Odbora za postavitev spomenika položil krasen venec zelenega in zlatega lovorja s svidenimi travami in državnih barvah. Lovorjeve vence so pa položili tudi podstarosta Milko Krapež in tajnik Flegar za Sokolsko župo Ljubljana. S črnolozenimi rudarskimi barvami in trobojko je bil povit venec, ki so ga dali svojemu zaščitniku v imenu rudarskih upokojencev iz Trbovelj Leopold Ušenkovič, Nako Pa-

trih in Filip Stokan, s palmo okrašen venec, ki ga je položila deputacija Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Za Jugoslovensko gasilsko zvezo so prinesli lovorjev venec starosta Josip Turk, Stanko Pritoušek in sivolasi gasilski veterani Perme, Medič in Lapajnar. Za Klub Primož je predsednica Maša Gromova položila na grob velik šopek nageljnove in s pristržnimi besedami spomnila tudi g. Milene Zerjavove. S severne meje je prinesla šopek nageljnove in rozmarina učiteljica Jezovnikova, velik splet nageljnove županja ga. Olga Pucova, kito prekrasnih rdečih rož sproga načelnika, ga Katina Ribni karjeva, prekrasne krizanteme, ga dr. Borkova dehtet šopek vijolic, ga dr. Lipoldova iz Maribora, zelo lep venec narodno prostetno društvo »Vodnik« iz Zgornje Šiške, venec dalj in nageljnove pa so položili začetniki srednješolske organizacije »Prepepe« in njih vodja Prekorščak je spregovoril v imenu mladine tople poklonitve evan-jelnu vzorniku, da so bili ginjeni tudi vsi odrasli. Na mesto cvetja na grob so pa prijatelj in čestilci dr. Gregorja Zerjave darovali 5000 Din za dijake; podporni sklad akademskega starejšinskega društva »Jadrani« v Ljubljani. Svečanosti spred so zaključili pevci z »srce segajočo Prelovčovo nagrobnico »Zadnje slovo« in že je zaigrala godba.

Kakor bi se pesem dvigala in oddaljevala, je izvenela otožna žalostinka. Pridušnega ihtanja je bilo polno, vse in vsem je bilo tako, kakor bi bili dr. Gregorja Zerjave šele pokopali. V stiskajoči žalosti je množica pozabila, da se je v tem razliho solnce v vsem svojem veličastju, svetilo in toplo, kakor je bila njegova duša. Zastopnik predsednika vlade inspektor Dunjič se že poslavlja od pretresene dr. Zerjavove družine, a vsa okolica je še nema in kakor priklenjena na mogočni stebel. Ves visok je in svetel v zlatih žarkih napisu njegovega imena Nenadoma je zopet na tribuni visoka, sloka postava ministra dr. Kramerja, sklonjena h grobu, kakor bi ga ne pokrivala težke mramorne plošče, in kakor brat brata zaprosi než minister:

»Predno se razstanemo, dragi Gregor, te moram še nekaj prositi. Živimo v velikih časih in tvoja duša ni poznala nobenih nasprotij, kadar je šlo za veliko narodno stvar. Glej, tu imaš soseda, ki ni imel sreče, da umre v svobodni Jugoslaviji, a bil je, kakor ti, glasnik velike naše narodne misli. Tam leži Janez Evangelista Krek, mož, ki je tudi dejal: Od Maribora do Soluna en narod, ena država, en kralj! Dragi Gregor, vem, da dajš svoj pristavek, da vzamem ta venec s Tvojega groba in ga ponesem tja na njegov grob, s Tvojim pozdravom.«

Prej ves potrti, globoko sklonjeni prijatelj je zopet visok vzravan in ponosen soborec pokojnika. Množica strmi in stiska ustnice, da zadušni čuvstva, ki se lomijo v srcih kakor vihar. Lučke na grobnici zatreptajo pred vihrajočimi travami trobojnice dr. Zerjavovega venca in venec se vzdigne visoko nad črno množico. Od groba se je odtrgal in nosi pozdrave kakor plapolajoča zastava v zmago bratstva zaupajočih. In za tem praporjem srca in ljubezni minister Kramer od zastopniku kralja, divizijskem generalu Ilčiču, za njima pa zastopnik prezidenta vlade vrhovni inspektor Dunjič z ministrom Puceljem, banom dr. Marušičem, poslanikom in vsi dolgo vrsto enakih po duši. Spominska svečanost junaku za Jugoslovenske ideje. Vsi se zavedajo trenutka in streme proti gigantoma, ki čukata na dr. Krekovem grobu venca-praporja, in že položi dr. Kramer med nju zeleni venec z modro-belo-rdečimi travami: »Slava spomenu Janeza, Evangelista Kreka« in »Slava« odjekne daleč med kamenitimi grobovi, da se stresejo mrke ciprese. Giganta na Krekovem grobu zvesto varujeta pozdrav dr. Zerjave, nad njima pa nebo tako čisto, tako jasno in tako visoko, kakor je lepota te počastitve.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 19. oktobra: Zaprt. Torek, 20. oktobra: Gostovanje v Celju (Kralj na Betajnovi). Sreda, 21. oktobra: Pritičje in prvo nadstropje. Red E.

Ljubljanska drama ostane danes in jutri zaprta. Dramski ansambel gostuje v turek zvečer v celjskem Mostnem gledališču, kjer vprizori Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovi«. V sredo, dne 21. t. m. pa se ponovi v drami Nestrojeva burka »Pritičje in prvo nadstropje« za red E.

OPERA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 19. oktobra: Zaprt. Torek, 20. oktobra: Damski lovec, Car se da fotografirati. Red B. Sreda, 21. oktobra: Zaprt.

Prva repriza oper »Damski lovec« in »Car se da fotografirati« bo v turek 20. t. m. za red B. Ponovita se dve moderni deli, ki sta dosegli pri premijeri tudi pri nas prav lep uspeh. »Damski lovec«, opera gest, v njej nastopajo pevci in peselaci, vse skupaj v interesantni šahovski igri. Glavne poveljske vloge pojo: ga. Ribičeva, ga. Kogejeva ter gg. Primožič, Kovac in Zupan. Glavni plesni vloge izvajata gđc. Moharjeva, Skeletova in g. Golovin. V »Carju« pa nastopijo: ga. Gjunganec, Poličeva ter gg. Janiko, Ivolja, Zupan, Povhe itd. Predstava se vrši za red B.

Pride! Pride! Pride!

PAUL ABRAHAMOVA

VIKTORIJA IN NJEN HUZAR

Premiera v kratkem v ELITNEM KINU MATICI

opereta čarobnih melodij, ognjevitega jaza, delo, ki osvajala triumfe po vseh odrih sveta

Z najboljšimi solisti in v najrazkošnejši izvedbi!

Tekmovalno streljanje Oblastne strelske družine

Pomen strelskih družin — Najboljši strelci so dobili lepe nagrade

Ljubljana, 19. oktobra.

Ze »Jutro« obširneje poroča o slavnosti otvoritvi tekmovalnega streljanja patriotske organizacije, ki se je iz Srbije naglo razširila po vsej državi, zato pa povnavljamo le, da sta ob tej priliki govorila predsednik Streljačke družine general g. Dragomir Popović, posebno lep govor je pa imel divizijski general g. Bogoljub Ilčič, ki je povdarjal, da ob streljanju za splošno razorožitev ne harmonira popolnoma prirejanje strelskih tekem, vendar je pa mogoče tudi v najbolj zaščitenem miru presenečenje, zato pa moramo biti vedno pripravljene in prav zaradi te pripravljenosti vsega naroda, da brani svojo mlado državo tudi z orožjem, so strelske družine tako važne in pomenljive, da bi morali biti njih člani vsi dobri patrioti.

Popoldne se je strelšče napolnilo s strelci, prihajali so pa streljanje gledat tudi izletniki iz vseh slojev. Streljanje je vodil društveni podpredsednik g. Milan Sterlekar in mu je pri tem pomagal njegov namestnik g. Joco Kostanjevec. Nadzorstvo je pa imel povsod požrtvovalni polkovnik g. Jaklič. Rezko pokanje vojaških pušk je ves čas spremljala vojaška godba, da sta se ta dva popolnoma nasprotna elementa združila v prav posebno harmonijo ter zavela v duh po smodniku. Prekrasno solnčno popoldne je pomagalo do najlepšega razpoloženja, da so bili uspehi strelcev uprav sijajni. Zlasti so gostje občudovali posamezne strelce in neprestano so imeli polno gledalcev markantni polkovnik g. Novakovič, trije bratje Heinricharji, Dušan Gorazd in drugi tekmovalci. Ze so se slabo videli cilji, ko je bila tekma po 5. ur zaključena in so odseki pričeli računati rezultate.

Zvečer se je vsa družina zbrala v lepi dvorani hotela »Strukelj«, kjer je razdelitev nagrad otvoril predsednik general Popović z izpodbudnim nagovorom, nato je pa tajnik Roš prečital rezultate tekme in razdelil srebrnim zmagovalcem naslednje nagrade; ki reprezentirajo skupno vrednost okrog 20.000 Din.

Na zmagovalni tarči je dobil g. Fran Hrovatin I. nagrado, namreč krasno lovsko puško, dar spedijske tvrdke Grom, II. nagrado Fran Heinrichar barometer, dar Strelske družine; III. nagrado polkovnik Novakovič srebrno oco, ki jo je daroval član družine g. Gerbec; IV. nagrado Ciril Jelenc iz Kranja; statuso »Medvedje«, dar firme Agnola; za V. nagrado je pa dobil g. Joco Kostanjevec miniaturne očučke poln najboljšega vina iz kleti hotela »Strukelj«.

Za najboljšo pogodke na tarči »Triglav« je dobil I. nagrado polkovnik Ljuba Novakovič, ki se prvo vrstno pišto, ki jo je daroval ban g. dr. Drago Marušič; II. nagrado g. Franc Heinrichar in sicer srebrni kronmetre; Streljačke družine; za III. nagrado je dobil srebrno cigaretno dozo Streljačke družine g. Jelenc Ciril iz Kranja; za IV. nagrado g. Galič Stanec servis za liker, ki ga je daroval član g. Gerbec; za V. nagrado bronasto statueto »Fazan«, dar tvrdke Kaiser g. Fran Rozman iz Kranja. Za največ krogov na tarči Ljubljana I. je sprejel dragocen pozlačen srebrni pokal, ki ga je darovalo Društvo ostroostrelcev g. polk. Novakovič; za II. nagrado je dobil elegantno moderno namizno svetiljko, dar Elektro industrije, g. Joco Kostanjevec; za III. nagrado g. Franc Heinrichar barometer drogerije Gregorič; za IV. nagrado g. Dušan Gorazd antičen lestenec mestne elektrarne; za V. nagrado g. Minko Heinrichar lovski nož tvrdke Kaiser.

Za streljanje na tarči »Bleško« je dobil I. nagrado tudi g. polkovnik Novakovič in sicer dragoceno lovsko puško, ki jo je daroval generalni direktor TPD g. inž. Skubec; II. nagrado g. Dušan Gorazd srebrno uro tvrdke Suttner; III. nagrado g. Franc Heinrichar pištolo Strelske družine; IV. nagrado g. Heinrichar Minko, elegantno srebrno dozo tvrdke Eberle; V. nagrado g. Rudolf Deržaj, čajni samovar tvrdke Schneider in Verovšek; VI. nagrado g. Vinko Heinrichar, veliko linolesko preprogo tvrdke A. in E. Skaberne; VII. nagrado g. Kostanjevec Joco, elegantno listnico, dar člana g. Vahtarja; VIII. nagrado g. Peruzzi Emil, namizni pribor tvrdke Schneider in Verovšek; IX. nagrado Hrovatin Franjo, Gillet-apat tvrdke Besednik in drug; X. nagrado gosp. Franjo Cvetko, termos tvrdke Bogdan Zilič.

Na tarči »Grintovec« so si priborili: I. nagrado g. Franc Heinrichar, najpreznejšo malokalibersko puško, dar diviz. gen. Bogoljuba Ilčiča; II. nagrado g. Minko Heinrichar, srebrno uro Streljačke družine; III. nagrado g. Rudolf Deržaj, srebrno dozo

Streljačke družine; IV. nagrado g. Anton Pirč, foto-aparat tvrdke Jurman; V. nagrado g. Joco Kostanjevec, Gillet-apat; VI. nagrado g. Vinko Heinrichar, servis za liker; VII. nagrado g. Franjo Cvetko, elegantni tintnik tvrdke M. Tičar; VIII. nagrado g. polkovnik Novakovič, šatuljo za cigarete, dar tvrdke I. Samec; IX. nagrado g. Vili Franchetti, Elida-parfum tvrdke Demšar; X. nagrado g. Solar Herman, termos firme Bogdan Zilič; XI. nagrado podpredsednik g. Matko Jevak, dragocen lovski nož, ki ga je daroval diviz. gen. g. Bogoljub Ilčič.

Za najboljšo streljanje na tarči »Srnjak« je dobil I. nagrado g. Franc Heinrichar, in sicer bronast kipec »Lovca«, ki ga je darovala firma A. Krisper; II. nagrado g. Minko Heinrichar, bronasto statueto »Jelen«; III. nagrado g. Heinrichar Vinko, kadilni pribor firme Breznik in Fritsch; IV. nagrado g. Peruzzi Emil, lovski nož g. div. gen. Bogoljuba Ilčiča, V. nagrado pa g. Franc Rozman, termos tvrdke Bogdan Zilič.

Za prvaka v stoječem in klečečem stavu je bil proglašen g. Fran Hrovatin, za prvaka v ležečem stavu pa polkovnik g. Ljuba Novakovič.

Po razdelitvi nagrad se je razvila med strelci, ki smo med njimi opazili tudi več dam ter komandanta našega Triglavskega polka, polkovnika g. Cvejiča, najprijetnejša zabava in vrsto govornic je otvoril simpatični Črnogorec g. polkovnik Novakovič s pesniškim patriotskim govorom, ki je v njem povdarjal, kako srečnega se počuti med brati Slovenci v Ljubljani, zlasti pa v Strelski družini, ki uživa ugled, da je med najzvednejšimi v vsej državi. Nato so se pa vrstile resne in saljive napičnice gg. Mediča, Cvetka, Oreška in drugih, dokler ni zopet spregovoril polkovnik Novakovič ter proslavil 5 letnico društva, njegove viteške cilje, govoril je pa tudi o naporih in zaprekah, preko katerih pa društvo gotovo pride k cilju. Zasluge za uspehe Streljačke družine ima predvsem požrtvovalnost vseh članov, zlasti pa vzorni predsednik, legendarni junak general Dragomir Popović, ki ga podpirajo podpredsednik Sterlekar, Jevak in Orehek, prav tako kakor skrbni blaginjak Sinčič in vzorni tajnik Roš. Prav posebno je pa govornik povdarjal požrtvovalno vneto bratov Heinricharjev, ki so povsod prvi. Za njimi pa ne zaostaja agilni član g. Medič, a največje zahvalo je družina dolžna članu polkovniku Cvejiču. Zahvalil se je tudi vsem darovalcem dragocenih daril, zlasti pa vsem tvrdkam, ki so s tem dokazale, da se ljubljanski trgovci in pridobitniki niso utopili v materializmu in da je njih ogromna večina vzorno patriotska. Le nekaj velikih firm pa ni mogel imenovati, češ da je deputacija društva, ki je bil v njem tudi govornik, doživela prav nevljuden sprejem, ki se pa gotovo več ne ponovi. Končno je govornik nazdravil protektoriju organizacije Nj. Vel. kralju, ki so ga pozdravili vsi navzoči z navdušenimi vzkliki »slava«.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Ponedeljek, 19. oktobra, katoličani: Peter Alk. Stojgolj; pravoslavni: 6. oktobra: Toma.

DANASNJE PIREDTVETVE.

Kino Matica: Revizor Haselhun. Kino Ideal: Ljubavni ekspres. Kino Dvor: Kozaki ob 16. ZKD: »Micky - miške« ob 14.30 v kinu Matici.

Koncert Sloge ob 20. v veliki dvorani Ljubljanskega dvora.

Jakopičev paviljon: Jakčeva razstava.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6, in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Radioogram

Torek, 20. oktobra.

12.15: Plošče, 12.45: Dnevne vesti, 13: Čas, plošče, borza, 17.30: Otroški kotiček, 18.15: Salonski kvintet, 19.15: Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina, 19.45: Dr. Fr. Veber: Etnika in sociologija evangelijev, 20.30: Prenoš iz Zagreba, 22.30: Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 21. oktobra.

12.15: Plošče, 12.45: Dnevne vesti, 13: Čas, plošče, borza, 18: Salonski kvintet, 19: Dr. N. Preobraženski: Ruščina, 19.30: P. dr. Roman Tominec: Henrik Ibsen, 20: Zabavno štivo, 20.30: Simfonični koncert (prenos iz Zemuna), 22.30: Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Moderni otroci

— Čigav pa si, fanteč?
— Sodišče me je prisodilo materi.

Aleksander Knez

Ljubljana, 19. oktobra

Ugledno Knezovo obitelji v Ljubljani je zadel težak udarec. Iz Sarajeva je prispela davi žalostna vest, da je iztrgala neizprosna smrt iz njene srede g. Aleksandra Kneza, solastnika velikega Knezovega podjetja, ki je davi ob 8. zjutraj po kratki in mučni boleznini nenadoma preminul. Pokojni Saša se je bil namreč udeležil kongresa Rotorijev v Sarajevu, kamor se je bil odpeljal že nekoliko bolan. V ušesih ga je trgalo, a se mu je tik pred potovanjem zdravje nekoliko zboljšalo. Med vožnjo se je najbrž prehladil, nastalo je vnetje srednjega ušesa in moral se je podvržeti težki, nevarni operaciji, ki ji je davi podlegel. — Vnela se mu je možganska mreža.

S Sašo Knezom leže v grob eden najmarkantnejših predstavnikov našega gospodarskega življenja, mož izredne energije, pridnosti, globokega socijalnega čuta in ljubezni do bližnjega. Pokojni je bil plemenit človek, pošten in odkrit značaj in velik dobrotnik siromakov. Kavaler od pete do glave, kakršnih je v današnji dobi materializma malo.

Udeležoval se je mnogo na gospodarskem polju, bil je, kot rečeno, solastnik velikega Knezovega podjetja, ki ga vodijo bratje Saša, Tomo in Zdenko Knez, bil je član uprave Kmetске posojilnice, enega naših najstabilnejših denarnih zavodov, član uprave Ljubljanske Kreditne banke, sodeloval je pa tudi pri raznih drugih gospodarskih podjetjih. Potoval je mnogo po svetu, bil je v Južni Ameriki, kjer se je naučil španščine, delj časa je bival tudi na Danskem, kjer je tudi navezal očke stike s predstavniki tamošnjih gospodarskih krogov. Zato ga je danska vlada pred leti in v priznanje njegovih zaslug za gospodarstvo in tudi kulturno zblizanje obeh narodov imenovala za honorarnega konzula Danske v Ljubljani.

Pa ne samo na gospodarskem polju, nego tudi politično se je pokojni Saša aktivno udeleževal. Bil je navdušen in iskren Jugosloven, zaradi srbofilstva je bil med svetovno vojno interniran in zaprt v Gradcu. Celo leto je predsedel v ječi med roparji in morilci, ker ni odobral avstrijske politike in ker je javno in odločno izjavil, da je Srbija na pravi poti. Samo mladost ga je rešila sicer gotove smrtne kazni. Tudi po vojni je ostal zvest jugoslovenski ideji, stal je v prvih vrstah borcev za veliko in močno Jugoslavijo. Bil je član raznih naprednih organizacij, Ljubljanskega Sokola in drugih društev, ki pomeni zanje njegova smrt bridko in nenadomestljivo izgubo. — Kot človek je bil izredno simpatičen in skromen.

Pokojni Saša je bil rojen leta 1899. v Kamniku kot sin veletržca, pokojnega g. Ivana Kneza, dolgoletnega predsednika zbornice TOI, kateremu je sedaj sledil v prerani grob. Po absolviranih študijah je sodeloval v domačem podjetju in po očetovi smrti prevzel podjetje, ki ga je vodil in upravljal skupaj z bratom zelo uspešno. Pred leti se je poročil s hčerko uglednega kranjskega odvetnika dr. Janca, Elgo, s katero je imel dva otroka, 2letnega Miklavža in par tednov staro Babico. Poleg težko prizadete soproge zalujejo za njim mati Lea, brata Tomo in Zdenko, Pavla poročena dr. Kersnikova in Mira por. Beneševa.

Zemsko ostanke pokojnega Kneza prepeljejo iz Sarajeva v Ljubljano. Bodi pokojnemu ohranjen časten spomin, težko prizadeti Knezovi obitelji pa naše globoko sožalje!

Danes zadnjikrat ob 1/2 3. pop.

„Micky miške“

burke

v ELITNEM KINU MATICI

Dnevne vesti

— Razpisane službe. Pravosodno ministrstvo razpisuje natečaj za popolnitev mest starih sreskih sodišč v Sokobanji, Svirjigu in Laubu ter sodnikov sreskih sodišč v Požarevcu, Gornjem Milanovcu in Bogatiču. Prošnje je treba vložiti do 1. novembra. — Glavna direkcija državnega poštstva Belje razpisuje natečaj za zdravniška. Prošnje je treba vložiti do 25. t. m. OUZD v Nišu razpisuje natečaj za glavne knjigovodje kategorije B položaja VI. Prošnje je treba vložiti do 27. t. m.

— Iz železniške službe. Premješeni so: vlakovodje Ivan Kuštrin, Anton Prelec, Ivan Ščurk, Alojzij Božič, Adalbert Ceraj - Cerič, Jožef Fortunat, Janez Matvžič, Anton Mojka, Frano Žibert, Janez Golčič in Pavel Otič ter pomožni vlakovodje: Jožef Bizili, Janez Mauser in Bogomir Sternad z gorenjskega kolodvora na glavni kolodvor v Ljubljani, strojevodja Avgust Černigoj pa z Jesenic v Ljubljano na gorenjski kolodvor.

— Razpust društva. Filatelistično društvo »Orijent« v Celju, Celjski turistski krožek »Ojstrica« v Celju, Izobraževalno društvo delavske mladine »Mladost« in društvo Težka atletika Herkules v Celju so razpuščena, ker nimajo pogojev za pravni obstoj.

— Nakazniška in odkupna služba z Madžarsko. Uradno se razglša, da je madžarska pošta začasno omejevala mednarodno nakazniško in odkupno službo in sicer: 1. ukinila je popolnoma sprejemanje nakaznic za inozemstvo; 2. odredila je, da se odkupne pošiljke iz inozemstva ne smejo izročiti, razen če se predloži dovoljenje madžarske Narodne banke. To dovoljenje pa se ne zahteva za pisemske pošiljke, škatle z označeno vrednostjo in vrednostna pisma, kadar odkupnina ne presega zneska 25 pengov in za pakete, kadar odkupnina ne presega zneska 50 pengov. Iz naše države se smejo pošiljati nakaznice v Madžarsko še nadalje do zneska 3000 Din.

— Za zaščito domače produkcije. Na pobudo Saveza hrvatskih obrtnikov je bil v Zagrebu ustanovljen odbor za propagando domače produkcije. Na večerajšnji skupščini Saveza hrvatskih obrtnikov je bila sprejeta resolucija, ki izraža naslednje želje: Kr. vlada naj skuša zmanjšati na minimum uvoz inozemskega izdelka, zlasti onega, ki ga doma v dovoljni meri pridelujemo in izdelujemo. S tiskom ter po posameznih društvih naj se dela propaganda za kupovanje domačih izdelkov. Vlada naj prepreči ustanovitev podružnice Bat'ine tovarne, zlasti pa naj ne dovoli Bat'inih popravilnic čevljev. Kontingentira naj se končno uvozi inozemskega izdelka ob upoštevanju in dovede v sklad s potrebami domačega trga.

— Na letošnjem velikem sadnem sejmu, ki bo od 25. do 27. oktobra v paviljonu »Ge na vselej« v Ljubljani, bodo ljubitelji dobrega in izbranega sadja obilo in po ugodnih cenah postreženi. Predno se založite za zimsko sadje, počakajte na veliki sadni sejmu, kjer bo bogata izbira najboljših zimskih sort.

— Novo poslopje tehnične fakultete v Beogradu. V navzočnosti odposlanca Nj. Vel. kralja polkovnika Šarića ter prometnega ministra inž. Radivojevića in drugih odličnikov, zlasti predstavnikov kulturnih in gospodarskih organizacij je bilo večeraj dopoldne slovesno otvorjeno poslopje nove tehnične fakultete. Ob 11. dopoldne je blagoslovil poslopje dekan teološke fakultete dr. Dimitrije Stepanović s profesorjem dr. Lazom Mirkovićem. Pri tej priliki je imel dekan tehnične fakultete Milan Savić primerni nagovor, ki se mu je pridružil z lepimi besedami tudi rektor dr. Vlada Mitrović.

— Esperantska razstava v Beogradu. Večeraj dopoldne je bila v prostorih mestnega doma v Beogradu v prisotnosti številnih osebnosti otvorjena esperantska razstava, ki jo je priredilo beograjsko esperantsko društvo. Po pozdravnih govorih Atanackovića, Jovanovića, Klajića in drugih je govoril predsednik društva Stefanović o pomenu esperanta v mednarodnem življenju. V okusno prirejenih prostorih so razstavljeni originalni in prevodi znanstvena dela, propagandne brošure, plakati, trgovska reklama, vodilji itd., vse v esperantskem jeziku. Material je bil zbrana v raznih kontinentih v 15 državah.

— Vič. Te dni so odprli Tržaško cesto tudi avtobusom, ki so morali nekaj tednov delati ovinek skozi Rožno dolino. Jamo in kotanje na Tržaški cesti so zasuli z gramozom. Zasuli so tudi globoke vdrtine na Cesti II. v Rožni dolini. Na Cesti XI. delajo naravna hodnika in cestišče. Isto se godi na Cesti VI., koder so ob enem v delu požiralniki. Sploh se v Rožni dolini pridno urejajo in popravljajo ceste odkar se je izvršila kanalizacija. — Hišo čevljarkega mojstra Pavliča na Cesti IV. je kupil mesar Vampelj, ki bo pritično prostoro adaptiral za svoj obrt. Tako bodo imeli Rožnodolci kar 5 mesnic. Posestnik Smerkolj si dela k svoji enonadstropni hiši na Cesti XVII. lepo teraso.

— Vreme. Vremenska napoved nam obeta lepo vreme. Večeraj je bilo po vseh krajih naše države nekoliko oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 14.8, v Zagrebu 12.6, v Skoplju 12.3, v Ljubljani 11.6, v Mariboru 11.2, v Zagrebu 10.4. — Davi je kazal barometer v Ljubljani 768.5 mm, temperatura je znašala 5 stopinj.

— Umor 70 letne starke. V Novem Sadu je bil odkrit večeraj grozen zločin. Umorjeno so našli 70 letno vdovo železniškega uradnika Marijo Jonaš, ki so jo že od četrtega pogrešali. Njen sosed je obvestil policijo, da Jonaševa že od četrtega ni na spregled. V hišo je prišel detektiv in takoj spoznal, da se je nekaj zgodilo, ker je iz kuhinje strašno smrdelo. Detektiv je poklical sodno komisijo, ki je odprla zaklenjeno kuhinjo in zagledala grozen prizor.

Na tleh je ležala z razbito glavo in prerezanim vratom stara vdova in vse stene so bile poškopljene s krvjo. Nikjer ni bilo nobenih sledov za morilcem. Bajje je posetil v četrtek vdovo neki tujec, ki je moral vedeti, da ima starka doma večjo vsoto denarja.

— Samomor. V Travniku si je v soboto končal življenje železniški skladiščnik Nikola Grubešič. V Travniku so samomori zelo redki in zato je izzvalo Grubešičevo obupno dejanje temvečjo senzacijo. Grubešič si je doma z britvijo prerezal vrat. Zapisal je poslovilno pismo, v katerem pravi, da je bila njegova žena bolehna in da je ostal po njeni smrti s tremi otročki sam. V smrt ga je poglajala najbrže beda.

— Soseda ubil zaradi krave. V vasi Dragotin pri Banjaluki sta se sprla kmeta Simo Turudija in Pero Vojnovič. Vojnovičeva krava se je pasla na Turudijevem travniku in Turudija je zahteval za to 100 Din odškodnine. Ker mu Vojnovič ni hotel takoj plačati odškodnine, ga je udaril po glavi. Vojnovič je pa potegnil nož in zabodel svojega soseda, ki je obležal mrtev.

— Tovarna Jos. Rečeh sprejela meško in škroblieno perilo v nalično izvršitev

Iz Ljubliane

— Proslava češkoslovaškega narodnega praznika v opernem gledališču. V torek 27. t. m. bo v opernem gledališču proslava češkoslovaškega narodnega praznika, na katero opozarjamo vse v Ljubljani bivaajoče češkoslovaške državljanke in prje telje bratskega češkega naroda. Vstopnice se bodo dobile v predprojadi od četrte v opernem gledališču.

— Dela za čentviški tramvaj. Kopanje ceste za tramvajski tir je uspelo že do Cebava v št. Vidu, tirnice so pa položili že skoraj do Slepaga Janeza in obenem tudi zvarili. Prostor pred remizo planirajo, v remizi delajo betonski tlak. Zadnje dni so nasadili v prvem oddelku, kjer bodo delavnice, dvoje velikih železnih vrat, v sosednem prostoru pa petero enakih vrat, ker drži v ta oddelek pet tirov. V uradnem poslopiju imajo posla samo še ženske, ki pomivajo in brišejo okna. Pred remizo ob cesti je napravljen požiralnik. Tlakovanje tramvajskega tira skozi Sisko z večjimi granitnimi kockami se že približuje mestni matici. Zaradi gradnje tramvajске proge je vozovni promet močno oviran. Pešč in vozni žele, da bi bila tramvajska proga v št. Vid vsaj pred zimo gotova.

— Trotoarje letos pridno popravljajo na vseh koncih in krajih. Zdaj je pa tudi zadnji čas za takšna popravila, sicer bo nas prehitela zima. Nedavno so popravili nasute hodnike na Resljevih cesti, v soboto so pa nanovo aefaltirali trotoar pred Unionom. Seveda so še hodniki potrebni popravila tu in tam, kar se bo zlasti pokazalo ob slabem vremenu. Najslabši so na Bleiweisovi cesti.

— Danes šaloigra z »Micky - miška-mic« v Elitnem kinu Matica. Večeraj dopoldne je zaradi popravil pri mestni elektrarni ostal Elitni kino Matica brez toka in zato je morala odpasti napovedana nedeljska matineja »Micky miška«. Da pridejo na vrsto tudi oni, ki tega zabavnega filma še niso videli, bo predvajala ZKD »Micky miška« danes ob 14.30 v kinu Matici in pripravčamo vsakomur, ki si želi zabave in razvedrila, da si to filmsko šaloigro ogleda. Cene najnižje.

— Ljubljanski Sokol priredi v ponedeljek 30. novembra, na predvečer praznika ujedinenja, svojo običajno vsakoletno tlovačno akademijo s povsem novim sporedom in ob sodelovanju vseh oddelkov.

— Redna plesna vaja Trgovskega društva »Merkur« se bo vršila jutri v torek 20. t. m. ob 8. zvečer v zeleni dvorani hotela Union. Pričakujemo sigurne udeležbe vseh vabljenih in po njih vpeljanih gostov.

— Komorni koncert. Opozarjamo na današnji klavirski trio, ki ga izvajajo gg. Kerol Jeraj (gosli), Avgust Müller (čelo) in Herbert Svetel (klavir) na prvem »Sloginemu« glasbenemu večeru nove koncertne sezone v veliki dvorani kina Ljubljanski dvor. Na sporedu Čajkovskijev a. mol in Beethovnov es - dur trio. Vstopnice po 2 Din do 6 Din v predprojadi v trafikii Pučelj, palača Pokojninskega zavoda, Miklošičeva cesta, ter zvečer od 7. dalje pri koncertni blagajni.

— Levstikova proslava v Ljubljani. V petek 23. t. m. bo v našem gledališču proslava 100letnice rojstva pisatelja Frana Levstika. Pri proslavi bo sodeloval operni orkester z dvema orkestralnima komadoma, dramski ansambel vpripori Levstikov odlomek v dveh slikah »Juntez«. Pisatelj Fran Finžgar bo recitiral iz Levstikovih del, govorila pa bosta pesnik Zupančič in urednik Fran Albrecht. Predprojadi vstopnic bo od srede dalje pri dnevni gledališki blagajni. Na proslavo pa že danes opozarjamo.

— Podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani priredi svoje otvoritveno predavanje v sredo 21. t. m. ob 20. v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi. Predaval bo g. nadzornik Strekelj o ureditvi vrta.

— Važna plenarna seja JZSS bo drevi ob 20.30 v damski sobi kavarne Emone in prosimo nujne udeležbe.

— Smučarji Ilirije! Obvezen sestanek vseh članov smučarske sekcije se vrši v torek 20. t. m. ob pol 7. zvečer v klubski sobi kavarne Evrope. Brezpogojno vsi!

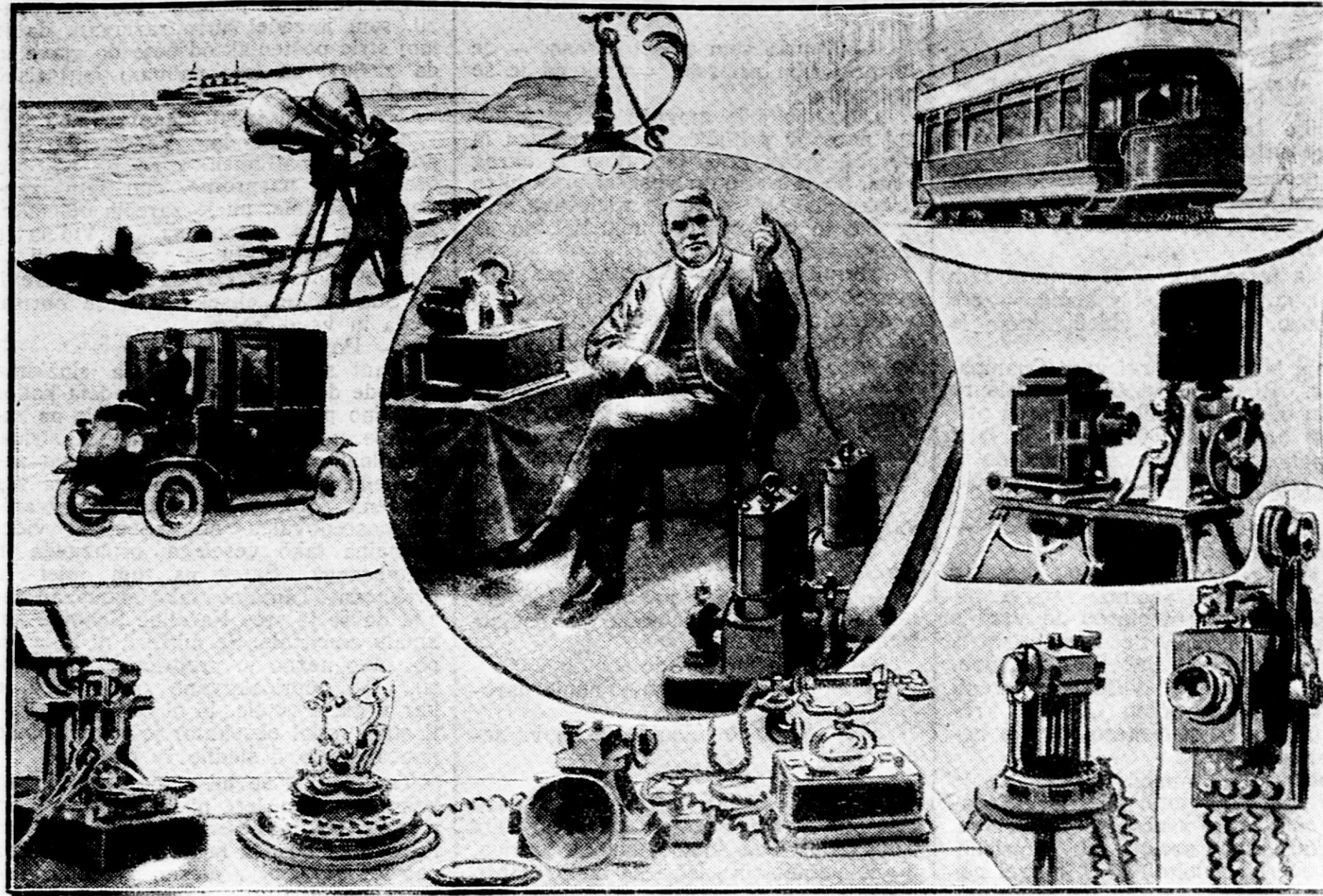
— Za pokojnim Francom Ogrinom se bo brala sv. maša zadušnica v sredo 21. t. m. v župni cerkvi sv. Petra ob 7. zjutraj.

— Christofor zavod OTVORI VEČERNI TECAJ 2. NOVEMBORA ob pol osmih večer. Prihlasi vsak dan na Domobranski cesta št. 7/I.

— Trvdka klavirjev in glasbil Alfons Bresnik je sedaj na Aleksandrovi cesti 7.

THOMAS ALVA EDISON UMRL

Včeraj je za vedno zatisnil oči največji izumitelj sveta

Veliki izumitelj sredi svojih izumov

Cudno — tudi v umiranju so resnično veliki močje veliki. Maršal Foch se je tako žilavo boril s smrtjo, da so zdravniki strmel in strmel je svet, ko je veliki Foch duh napajal staro telo z mladostno silo, da je lahko kljubovala smrti še dolgo potem, ko so bili zdravniki že napravili križ čez njegovo življenje. Še čudovitejši boj s smrtjo je bil največji izumitelj vseh časov genijalni Američan Thomas Alva Edison. Že več tednov je svet pričakoval njegove smrti, ves čas so pisali vsi svetovni listi, da kralj izumiteljev umira, toda njegov duh se ni hotel ločiti od telesa, v katerem je ustvarjal čuda in prinašal človeštvu najdragocenejše darove. Šele večeraj je v borbi s smrtjo omagal in zatisnil za vedno oči, ki so zle tako globoko v skrivnostno snovanje prirodnih sil, kakor še nobene človeške oči.

Včeraj zjutraj je Edison na svojem domu v New Jerseyu dobojeval svoj dolgi smrtni boj. Zadnje trenutke se ni več zavedal in tako je mirno zatisnil oči, ne da bi vedel, da je smrti končno vendarle podlegel. Star je bil 85 let.

Ob Edisonovi smrti postelji je bil hišni zdravnik Edisonove rodbine, ki je sporočil, da je umrl Edison mirno in brez bolečin. Edisonovo truplo bo začasno ostalo v West Orange, dokler ne bodo določene podrobnosti pogrebnih svečanosti. Iz vseh krajev Amerike je že v prvih jutranjih urah prispela velika množica sožalnih brzojavk. Med prvimi, ki so izrazili njegovim svojcem sočutje, je bil prezident Hoover, ki se je ves čas zanimal za Edisonovo zdravstveno stanje. Človeštvo je izgubilo enega največjih dobitnikov, moža, ki je s svojim čudovitim genijem ustvarjal na tistem polju, kjer se lahko človeku v borbi z naravnimi silami za zboljšanje in olajšanje življenja največ koristi. Edison je gotovo najgenijalnejši izumitelj sveta. Njegov pomen za vse tehnične stroke sveta je neprecenljiv in se da samo znanstveno oceniti.

Thomas Alva Edison je bil rojen kot sin siromašnih roditeljev v Milanu v severoameriški državi Ohio 11. februarja 1847. Ko je bil star 7 let, je izgubil njegov oče skoraj vse premoženje in sinček niti v šolo ni mogel hoditi. Prodajal je sadje po vlakih, raznašal novine, čistil čevlje, pometal ulice in opravljal razna druga skromna dela, da se je mogel za silo preživljati. Kot 14letni deček se je že bolj približal železniški službi in ko je nekoč rešil otroka nekega postajenačelnika, mu je bilo dovoljeno seznaniti se z brzojavom. Brzojav je porabil za izdajanje lastnega lista. Njegova podjetnost in bistroumnost se je pokazala že v zgodnji mladosti. Že kot deček je sestavil ročno tiskarno in izdajal posebne novine za potujoče občinstvo. Novice je zbiral po kolodvorih in vlakih. Njegove novine so izhajale v 300 izvodih in mladi novinar, tiskar in izdajatelj v eni osebi je zaslužil mesečno do 400 dolarjev. Pozneje je postal železniški telegrafist. Nekoč se mu je pripetila v vagonu nezdoga, za kar ga je neki železniški uslužbenec tako pretepel, da je ostal za vse življenje gluh. Toda to Edisona ni motilo, pomagala mu je žilavost, da se je povzpelo od siromašnega, za košček vsakdanjega kruha se borečega dečka, do moža, na katerega lahko zre človeštvo res s ponosom. Kot železniški telegrafist je imel Edison nalogo pošiljati vsake pol ure kontrolni signal do sosednje postaje. Edison je pa kmalu izumil brzojavni budičnik, ki je opravljal njegovo službo tako, da je imel sam čas študirati.

Tu se začne doba njegovih izumov. Izumil je električni števnik glasov za parlament in aparat, ki je beležil borzne tečaje. To mu je omogočilo ustanovi-

tev lastnega laboratorija 1. 1876. Parlament in borza sta se mu zdeli važna činitelja in zato se je posebno zanimal za ti dve utsanovi. Pozneje je izumil metodo brzojavljenja po eni žici v obeh smereh in to je bil začetek njegovega gmotnega blagostanja. Aparat, ki je na newyorški borzi beležil tečaje in jih pošiljal v svet, je pa imel nekega dne smolo, da se je oddajni aparat pokvaril. In baš ta dan je vladalo na borzi nervozno razpoloženje. Abonenti so postajali nestrpni misleč, da jih hočejo veržniki oiganiti. V splošnem razburjenju se je ponudil mladi Edison, češ, da bo aparat v eni uri popravil. To se mu je tudi posrečilo, a za nagrado je dobil službo z mesečno plačo 300 dolarjev. S tem je bila Edisonu eksistenca zasigurana.

Njegova slava kot izumitelja se je neverjetno dvignila, ko je izumil avtomatični brzojavni aparat, s katerim se je dalo brzojaviti 1000 besed v minuti. Tedaj je imel Edison že dovolj sredstev, da je uresničil eno svojih največjih želja — zgraditev lastne tovarne. V Menlo Parku je izumil mikrofon, 20. avgusta 1879 je pa demonstriral v Senatog javno prvo nemoteni telefonski pogovor. Edison je bil tudi prvi, ki je zaklical po telefonu »Halo!« 21. oktobra 1879 je Edison s svojim asistentom Bachelorom opazoval blestečo luč svoje prve električne žarnice, izuma, ki pomeni za človeštvo eno največjih pridobitev vseh časov.

Pozneje je ustvarjal Edisonov genij na vseh poljih. Zanimal se je za vse in kamorkoli je posegel, povsod je ustvaril kaj novega. Izpopolnil je pisalni, šivalni in tiskarski stroj, zboljšal dinamino in napeljav elektrike po mestih, zanimal se je za motorje, kable, projekcijske aparate, kemične sestavine, kavčug, vulkaniziranje, sportnim igriščem je dal megafon, izumil je kvadrupleksi aparat, ki omogoča pošiljati istočasno po dveh žicah štiri brzojavke, izumil je občutljiv aparat za merjenje najmanjših daljav, dalje parlograf, telefon, avtomatičen telefon, akumulator itd. Dal je človeštvu nad 2000 izumov in do svoje pozne starosti je delal na novih izumih. Zadnja leta se je bavil tudi z radijem in zvočnim filmom. Z njim leži v grobu genij, ki je odkrival skrivnosti narode in dal človeštvu v roke njegovo usodo.

Edisonov institut

Med največje Edisonove čestilce spada Henry Ford, ki smatra slavnega izumitelja za največjega Američana. Fordovo spoštovanje do Edisona se kaže najbolje v zgodovinskem muzeju v Greenfieldu Village. To je rojstni kraj Fordove žene, kamor je znosil avtomobilski kralj redke starine iz arhitekture in elektrotehnike. Ta ogromni muzej, poln starodavnih tovarnic, delavnic in poslopij, kjer se zdaj vozijo staromodni izvoščki, kakor pred 100 leti, pa žal ni dostopen širšemu občinstvu, ker je zasebna Fordova last. Okrog 20 ha zemljišča so zavzeli različni zavodi, med katerimi je največji namenjen elektrotehnik in se imenuje Fordovemu prijatelju na čast Institut Thomasa Alve Edisona. To je prav za prav šola in znanstveni muzej tehnične zgodovine.

Tu je točna kopija Edisonovega laboratorija, v katerem je izpopolnil fonograf. Izmed vseh Edisonovih laboratorijev je morda najzanimivejši oni v Menlo Parku, ki je prinesel slavnemu izumitelju sloves čarovnika iz Menlo Parka. Tudi laboratorij, v katerem je zažarela prva električna žarnica, je točno prenešen v Greenfield in zdaj v njem izpopolnjujejo elektrotehnični svoje znanje. Iz Menlo Parka so prenesli in točno rekonstruirali mnogo prvotnih poslopij.

Celo glino za opeko, ki so jo rabili za rekonstrukcijo teh poslopij, so pripeljali od tam, kjer so prvotno stala.

V Fordovem muzeju so laboratorij, v katerih je Edison neumorno deloval v letih 1876 do 1886. Ozke ulice med poedinimi poslopiji nosijo prvotna imena, kakršna so imele v Menlo Parku, in sploh se niti najmanj ne razlikujejo od prvotnih. Tu je knjižnica in sprejemna pisarna, tu je laboratorij, kjer je bil sestavljen prvi fonograf, mikrofon in transmitter, ki se še zdaj rabi pri telefonu. Tu je lopica, v kateri je stala baterija petrolejskih svetilk, s katerih je paznik skrbno strgal saje, ker jih je Edison rabil za svoje poskuse. To je bil obenem prvi primitivni fotografski študij, pozneje izpremenjen v steklarno, kjer so izdelovali prve električne žarnice.

Kako visoko je cenil Ford Edisona, priča najbolje dejstvo, da je med mnogimi drugimi zanimivostmi v Greenfieldu točna kopija »Smith's Creek Depot«, prvotno postajališče, kjer so vrgli 15letnega Edisona iz vagona, ko je prodajal novine. Edison je delal namreč nekakšne poskuse v prvem vagonu, kjer so bile ekspresne pošiljke in prtljaga. Med drugim je bila tudi pošiljka fosforja, ki se je Edisonu po nesreči vnel, kar je povzročilo med prtljago veliko škodo. Razjarjeni konduker je Edisona vrgol iz vlaka. In točno kopijo tega postajališča je dal Ford postaviti v svojem muzeju Edisonu v spomin.

Tu je še cela vrsta poslopij in predmetov, nanašajočih se na življenje in veliko delo slavnega izumitelja. Edisonov institut je res pravi muzej, čigar pomen za človeštvo bodo spoznali šele naši potomci. Nedvomno bo ta muzej prej ali slej dostopen tudi javnosti. Tu namreč niso zbrani samo spomini na velikega Edisona, temveč tudi oddelek čarovnika in sadjereji Luthra Burbanksa, točne kopije starih ameriških zgodovinskih poslopij in druge zanimivosti.

Vsa Ljubljana se smeje in zabava pri izvrstnih najnovjših dovtipih

Vlaste Buriana

največjega češkega komika v novi komediji

REVIZOR HASELHUHN

Ne zamudite prilike in pridite tudi Vi; za imenitno zabavo in smeh Vam jamčimo!

Samo še danes!

Ob 4., ¼ 8. in 9 ¼ zvečer.

Črassen dopolnilni spored!

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Pri boleznih žolca in jeter, žolčnih kamnih, zlatični uravna naravna »Franz Josefova« grenčica prebava naravnost na popoln način. Izkušnje na klinika potrjujejo, da učinkuje domače zdravljenje s »Franz Josefovo« vodo dobro, če jo mešamo s toplo vodo in izpijemo zjutraj na tešče želodec. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Emilo Gaborian;

03

Vampirji velemesta

Roman

— Te nevarnosti ni, — je odgovorila. — Milostiva je tam, od koder se človek ne vrne tako lahko. Če preti nevarnost, da bi se mogel nakit izgubiti, ga pa odloži.

Te besede so pomenile, da je uboga Roza aretirana. Na videz je bil Tantine presenečen, opravičil se je prijazno in odšel.

— Na tej strani, — je mrmral sam pri sebi, ko je že sedel v kočiji, — gre vse dobro. — Bomo videli, kako je drugod.

S tem je mislil v prvi vrsti Champs-Elysees. Blizu stavbišča monsieur Gandelu očeta je stopil iz kočije in pristopil k črnolasemu človeku, ki je z dolgo palico odganjal mimoidoče, da bi jih ne zadeli z odra padajoči koščki opeke.

— Kaj je novega, La Candele? — je vprašal starec.

— Nič, gospod Tantine; povejte patronu, da dobro pazim.

Potem je govoril starec po vrsti s komornikom barona de Breulha in s služkinjo markiza de Bois-d'Ardon. Končno je odslovil izvoščaka in krenil urnih korakov k očetu Canonu, krčmarju na rue Saint-Honore, kjer je našel Florestana.

Kakor je bil ta mož ponižen, če je govoril z Mascarotom, tako je bil ošaben v občevanju z ubogim Taintinom. Da dokaže svoj prestiž, ga je prisilil, da je večerjal z njim. Ni pa mogel povedati nič novega, razen da je Sabina zelo potrta.

Ura je bila že osem, ko se je stari sodni eksekutor slednjič odkrižal Flo-

restana in skočil v kočijo, da bi se odpeljal k Turku.

Bilo je prvič, da je prihajal k Turku, in vendar je šel skozi pritlične sobe za pivce in po prvem nadstropju kot star znanec. Toda zaman si je brisal potna očala, videl ni niti Tota, ki je zadnje dni pridno zahajal v krčmo, miti Karoline.

— Morda sem prišel zaman, — je mrmral sam pri sebi, — ali pa je še prežgodaj.

Čakati ni bilo mogoče. Odšel je torej nazaj v pritličje, sedel za mizo in naročil vrček piva. Oziral se je okrog sebe, ko je naenkrat zaslišal prav blizu hripav glas, ki se mu je zdel znan.

Saj to je Toto! Kje neki tiči, da ga nisem videl?

Obrnil se je in zagledal dve mizi naprej, v temnem kotu Tota. Sedel je v družbi moških in se pogovarjal z njimi. Tantine je potrpežljivo čakal in ko so Totovi prijatelji čez nekaj časa vstali in odšli, je stopil k njemu. Razigrani Toto je takoj segel starcu v roko in ga povabil, naj prisede. Toda očka Tantine ni hotel sesti, temveč je vprašal po Karolini Schimal.

— Kaj je niste videli? Saj igra v kavarni piket. Pojdiva, prijatelj.

Toda Taintinu se ni nikamor mudilo.

— Trenutek še, prosim, — je dejal. — Si povedal Karolini vse, kar sem ti naročil?

— Besedo za besedo.

— Ponovi mi še enkrat moje naročilo.

Toto, ki je že odhajal, je znova sedel.

— Tako torej, — je začel.

— Pred petimi dnevi sva z vašo Karolino kvartala. Med igranjem sem ji povedal da imam dobrega strica, moža petdesetih let, še zelo dobro ohranjenega, malo prismuknjenega, toda prijaznega vdovca brez otrok, ki bi se zelo rad oženil, pa se boji, da ga izvoljenka, ki je v njo do ušes zaljubl-

jen, ne bo marala.

— To ni slabo, Toto, to ni slabo ... In kaj ti je odgovorila?

— Zasmejala se je, čutila se je počlaščno. Ker je pa zelo nezaupljiva, sem zelo dobro videl, da se boji, da bi se utegnil kdo polakomniti njenega denarja. Ne da bi pokazal, kaj sem opazil, sem ji začel hitro razlagati, da je moj stric poštenjak od pete do glave in da zasluži na leto najmanj štiri tisoč frankov.

— In si ji izdal njegovo ime?

— Nazadnje da. Vedoč, da vas pozna, sem si mislil: To bo pa trd oreh. Toda nasprotno, čim sem izgovoril vaše ime, mi je žarečih oči takoj povedala, da vas pozna ... Videla je vas pri Mascarotu ... vže ste ji ... Kdaj bo poroka? Čakala vas bo drevi.

Stari sodni eksekutor si je obrisal očala in vstal, rekoč:

— Pojdiva!

Fant se ni motil. Bivša služkinja vojvode de Champdoce je sedela kakor običajno pri svoji partiji. Čim je pa zagledala tako zvanega Totovega strica, je odložila karte in se ozrla zelo zaljubljeno na ljubčka, ki je bil tega res vreden. Toto, priložnostni ženitovanjski posredovalec ni še nikoli videl Taintinu tako veselega, prijaznega in zgovornega. Saj je pa tudi imel ta preklicani Tantine tako namazan jezik, da se je srce Karoline Schimal kaj kmalu omeščalo. Se nihče ji ni tako lepo, tako nežno in prepričevalno govoril. Od nepričakovane sreče se ji je kar v glavi vrtelo. In ni bilo čuda, kajti stari sodni eksekutor je naročil čašo punča, ki so ji sledile še druge.

Taintinu bi ne bil nihče prisodil več kakor dvajset let; pil je, prepeval in plesal. Da, zadostovala je ena sama Karolinina beseda in že jo je objel čez pas ter potegnil v plesno dvorano. Toto je kar zija od presenečenja, videč, kako se starec suče s Karolino.

Toda za trud ga je čakala bogata nagrada. Ob desetih je bila zakonska

zveza že dogovorjena in Karolina je odhajala vsa srečna s svojim bodočim možem iz restavracije. Pred odhodom mu je še dovolila naročiti in plačati zaročno večerjo.

Drugo jutro navse zgodaj so našli cestni pometachi, prihajajoči z Montmartra, na boulevardu nepremično ležečo žensko. Smilila se jim je in odnesli so jo na bližnjo stražnico. Ni bila mrtva, kakor so prvotno mislili, temveč samo onesveščena.

Ko se je zavedla, je povedala, da se piše Karolina Schimal, da je bila zvečer s svojim ženinom v restavraciji in da se ničesar ne spominja. Na njeno željo so jo odpeljali na rue Mercadet, kjer je stanovala.

XXVII.

Končno je odbila Mascarotu ura odločilne borbe.

Nekaj dni po dogodkih, ki smo jih prav kar opisali, je pričakoval Catenaca, Hortebiza in Paula, da bi jim razložil ves svoj načrt. Prvi je prišel na sestanek zdravnik.

— Dobil sem tvoja navodila, Baptistine, — je dejal že na pragu, — in ravnal sem se po njih. Prihajam naravnost iz palače grofa de Mussidana.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Bencinska brigada

Dočim prihaja baš iz Amerike največ glasov o potrebi razorožitve, se Američani na drugi strani vedno z večjo vnemo oborožujejo. V trdnjavi Eustis v državi Virginija so organizirali te dni prvi polk novega armadnega zbora odnosno brigade, ki se bo imenovala »bencinska brigada«. Polk bo imel motocikle, avtomobile in tanke, ki mu bodo omogočali zelo naglo premikanje, obenem pa bo širil strah in grozo, kjerkoli se bo pojavil. S hitrostjo ekspresnega vlaka bo lahko drvel iz kraja v kraj ter napadal sovražnika tako nepričakovano in s tako silo, da bo odpor nemogoč. Že pred tremi leti so delali v Ameriki poskuse z bencinsko brigado in že v teoriji so pokazali nepričakovan uspeh. Takratni motorji pa niso vzdržali večje hitrosti in nova vojaška jedinica je bila zopet razpuščena. Ker pa je vodstvo armade izjavilo, da konji niso več prikladni za moderno vojno, je bila odrejena mehanizacija vojske z najmodernejšimi vozili.

Zdaj nadaljujejo poskuse še z večjo vnemo. Prebivalstvo v okolici omenjene trdnjave lahko ponoči sliši, kako drve z daj sem zdaj tja liki vihar močni oddelki vojakov na motorjih, avtomobilih in tankih najnovejše konstrukcije. Ameriški strokovnjaki sodijo, da v bodoči vojni strelskih jarkov sploh ne bo več. Konjenico in pehoto izpodrinejo motorna vozila in sploh vsa armada bo mehanizirana. Najprej posežejo v boj lahki tanki in lahki topovi na traktorjih, pa tudi že težji tanki se bodo premikali z veliko hitrostjo. Priborjeno ozemlje bodo branili vojaki s strojnimi puškami na motociklih in tovornih avtomobilih. Res razveseljevi izgledi na bodočnost.

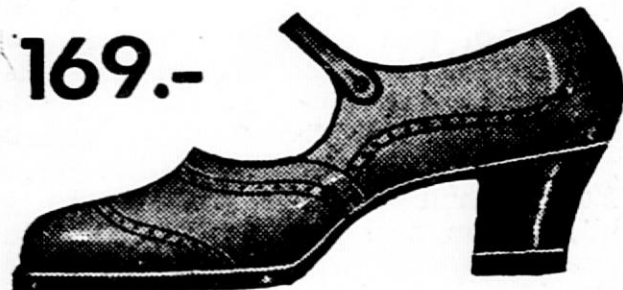
Škriplje

— Prijatelj, tvoji čevlji škripljejo. Prav zdi se mi, da niso plačani.
— Sema neumna! Če bi bilo to res, bi moral škripati po vsem telesu.

Rata

Z a j e s e n

Rata

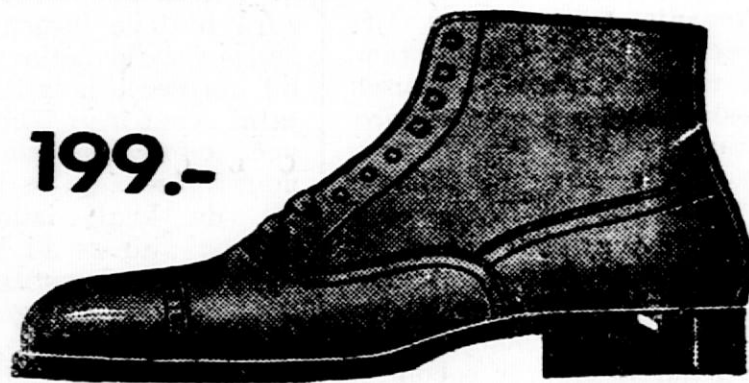
Vrsta 2845-11

Moderni jesenski čevlji za izprehode. Imamo jih črne in rjave. Iz laka in z različnimi kombinacijami za Din 199.—

Vrsta 9637-21

Polšiljasta oblika moških polčevljev. Pripravni za vsakdanjo nošo, praktični pa za jesen, ker se lahko nosijo z gamašami in dobro nadomeščajo visoke čevlje.

Vrsta 1977-22

Čevlji z močnim gumastim podplatom za štrapač. Ti čevlji so vsekakor potrebni tistim, ki mnogo hodijo ob vsakem vremenu.

Vrsta 9677-22

Črni čevlji iz teletjega boksa z močnim usnjatim podplatom. Polšiljasta oblika jim daje posebno eleganco. Imamo jih različnih širin.

UPRAVNI SVET, NADZORSTVENI SVET in RAVNATELJSTVO LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE javljajo žalostno vest, da je njihov upravni svetnik, gospod

Saša Knez veletrgovec i. t. d.

dne 19. oktobra v Sarajevu po kratki bolezni preminul. Ljubljanska kreditna banka bo ohranila blagopokojniku kot zvestemu sotrudniku trajen in hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 19. oktobra 1931.

Sveže najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

GOSTILNO Z OSEBNO PRAVICO vzame v najem ali na račun zakonski par brez otrok. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Prometen kraj.« 2849

VINOGRADNIŠKO POSESTVO obstoječe iz 3 oralov vinograda, 2 oralov njiv, pašnikov, 5 oralov gozda, travnika in hiše z vsem inventarjem in letošnjim pridelkom — radi smrti takoj zelo ugodno prodam. Posestvo je v bližini Brežic. Pojasnila daje Barjaktarovič, Ilica št. 205, Zagreb. 2884

VINSKI MOST prvovrsten, bel in črn, čez ulico Din 7.— priporoča Vinska klet Menclinger, Sv. Petra cesta 43. 2889

BUKOVA DRVA TRBOVELJSKI PREMOG pri št. »KURIVO« LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 33 (na Balkanu) Telefon 34—34

SADNA DREVESA samo zanesljive prvovrstne sorte za jesensko ali spomladansko saditev si nabavite takoj pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3/L — Zatevajte cenik. 2857

L. Mikuš Ljubljana, Mestni trg 15 priporoča svojo zalogo cvetličnih in solčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

V TRGOVINO mešanega blaga bi rada vstopila kot učenka 15 letna deklica z 2 razredoma meščanske šole. Ponudbe poslati na St. Simonšč, Kapucinsko predmestje št. 3, škofja Loka. 2885

DEKLE (NEMKO) za vse, večšo vseh gospodinjstev del, sprejme mala rodbina v stalno službo. Postopanje dobro. — Karlovac, Zrinjski trg 2/L, Tomišič. 2883

CVETLIČARNA F. Herzmannsky vladno naznanja, da bo v ponedeljek, 19. oktobra **otvorila nov cvetlični salon** na Aleksandrovi cesti 4. Pasaža palače Viktorija. Cene nizke! Delo priznано elegantno: Telefon št. 23—97 12720

ŽIMO za modroce od najcenejših do najfinejših po tovarniških cenah prodaja **RUDOLF SEVER**, Ljubljana, Marjin trg št. 2

URE POPRAVLJA renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 55/L, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Potrli globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče, stric in svak, gospod

IVAN BABNIK

— mestni zidar — po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti mirno in bogu vdano preminul. Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 20. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Einspielerjeva ulica št. 27 (za Bežigradom) na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 19. oktobra 1931.

ZALUJOČI OSTAJI!